

ประเทศไทย: ถอนข้อหาหมิ่นประมาททางอาญาต่อคนงานข้ามชาติชาวเมียนมา 14 คน

พฤษภาคมนี้ศาลนัดเริ่มพิจารณาคดีที่กรุงเทพฯ

(กรุงเทพฯ 6 กุมภาพันธ์ 2561)—บริษัทธรรมเกษตร จำกัดควรถอนฟ้องข้อหาหมิ่นประมาททางอาญาต่อคนงานข้ามชาติ 14 คนจากเมียนมาทันที พวกเขาบอกว่าถูกละเมิดสิทธิด้านแรงงานอย่างร้ายแรง และทางการไทยควรลดการเอาผิดทางอาญากับการหมิ่นประมาท ฟอรัลพายไรต์กล่าวว่าในวันนี้ ศาลแขวงดอนเมืองที่กรุงเทพฯ มีกำหนดเริ่มพิจารณาในคดีนี้ตั้งแต่วันที่พฤษภาคมนี้ และคาดว่าจะใช้เวลาสามวัน หากศาลตัดสินว่ามีความผิด คนงานเหล่านี้อาจได้รับโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี

“ประเทศไทยควรคุ้มครองคนงานข้ามชาติและนักปกป้องสิทธิ ซึ่งออกมาร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติมิชอบ และให้ลดการเอาผิดทางอาญากับการหมิ่นประมาทโดยเจตนา” เอมี สมิธ (Amy Smith) ผู้อำนวยการบริหารฟอรัลพายไรต์กล่าวว่า “คดีลักษณะนี้เกิดขึ้นทั่วไปในประเทศไทย ถือเป็นสัญญาณบ่งบอกต้นทุนราคาแพงที่ผู้แจ้งข้อมูลและผู้บอกเล่าความจริงต้องจ่าย เพียงเพราะการใช้สิทธิของตน”

ในวันที่ 7 กรกฎาคม 2559 คนงาน 14 คนยื่นจดหมายร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) กล่าวว่า บริษัทธรรมเกษตร จำกัด บริษัทเลี้ยงไก่ของคนไทยในจังหวัดลพบุรี ละเมิดพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน โดยการจ่ายค่าแรงให้คนงานต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด ไม่มีการจ่ายค่าล่วงเวลา และมีการยึดเอกสารประจำตัวของพวกเขา รวมทั้งหนังสือเดินทาง ในวันที่ 6 ตุลาคม 2559 บริษัทธรรมเกษตร จำกัดแจ้งข้อหาหมิ่นประมาททางอาญาตามมาตรา 137 และ 326 ของประมวลกฎหมายอาญาต่อคนงาน 14 คน กล่าวว่ามีการร้องเรียนของพวกเขากับกสม. ทำลายชื่อเสียงของบริษัท คนงานทั้ง 14 คนซึ่งประกอบด้วยชาย 9 คนและหญิง 5 คน มีภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคพะโค เมียนมา

มาตรา 137 ของประมวลกฎหมายอาญากำหนดเป็นความผิดอาญาฐาน “แจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน” ซึ่ง “อาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย” และกำหนดโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และ/หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ในทำนองเดียวกัน มาตรา 326 กำหนดเป็นความผิดอาญาฐาน “ใส่ความ” ผู้อื่น “ต่อบุคคลที่สาม โดยประการที่น่าจะ ทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง” และกำหนดโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และ/หรือ ปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ในวันที่ 19 กันยายน 2560 ภาคประชาสังคม กลุ่มธุรกิจ และสมาชิกรัฐสภา 87 คนและกลุ่ม “ได้ยื่นจดหมายร่วมถึงนายกรัฐมนตรี กระตุ้นให้ทางการคุ้มครองสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออกของคนงานและนักเคลื่อนไหวด้านแรงงาน และประกันให้มีการคุ้มครองสิทธิด้านแรงงาน

“รัฐบาลและภาคธุรกิจมีความรับผิดชอบต่อการพละการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้รวมถึงหน้าที่ในการสอบสวนข้อกล่าวหาว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชน” เอมี สมิธกล่าว “ทางการควรยุติอุปสรรคขัดขวางที่ไม่เป็นธรรมนี้ และประกันให้คนงานได้รับความยุติธรรม”

ในวันที่ 4 พฤศจิกายน 2559 บริษัทธรรมเกษตร จำกัดยังฟ้องคดีต่อแอนดี ฮอลล์ (Andy Hall) นักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวอังกฤษ โดยกล่าวว่าเขาได้ทำความผิดฐานหมิ่นประมาททางอาญา และละเมิดพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เนื่องจากการใช้โซเชียลมีเดียเรียกร้องให้เกิดความเป็นธรรมและให้มีการชดเชยอย่างเพียงพอต่อคนงานข้ามชาติ 14 คน โดยศาลอาญากรุงเทพใต้มีกำหนดนัดพร้อมในวันที่ 4 มิถุนายน 2561

ในวันที่ 24 ตุลาคม 2560 บริษัทธรรมเกษตร จำกัด ยังได้แจ้งข้อหาหลักทรัพย์ต่อคนงานสองคนคือ ยินยินและไชยาง และสุธาสินี แก้วเหล็กไหล ผู้ประสานงานโครงการของเครือข่ายเพื่อสิทธิแรงงานข้ามชาติ (MWRN) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีฐานสมาชิกและทำงานกับคนงานข้ามชาติจากเมียนมาที่อาศัยและทำงานในประเทศไทย โดยบริษัทธรรมเกษตร จำกัดฟ้องคดีกับศาลจังหวัดลพบุรี กล่าวว่าคนงานข้ามชาติและเจ้าหน้าที่ MWRN “หลักทรัพย์” โดยเป็นบัตรตอกเวลาของคนงาน หลังจากคนงานได้แสดงบัตรดังกล่าวให้กับเจ้าพนักงานตรวจแรงงานจากสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จังหวัดลพบุรีดู เพื่อ

เป็นหลักฐานสนับสนุนข้อร้องเรียนว่าต้องทำงานติดต่อกันเป็นเวลานาน ศาลจังหวัดลพบุรีจะเริ่มไต่สวนมูลฟ้องในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2561 เพื่อพิจารณาว่าจะรับฟ้องคดีหรือไม่

สิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออกได้รับการคุ้มครองตามข้อ 19 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights-ICCPR) ซึ่งไทยเป็นรัฐภาคี ตามกฎหมายระหว่างประเทศ การจำกัดเสรีภาพในการแสดงออกอาจกระทำได้เมื่อมีการกำหนดเป็นการเฉพาะในกฎหมาย เมื่อได้สัดส่วน และเมื่อจำเป็นเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ที่ชอบธรรม โทษอาญาสำหรับการหมิ่นประมาทซึ่งรวมถึงโทษจำคุก ถือเป็นโทษที่ไม่ได้สัดส่วน ซึ่งละเมิดสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก

ในวันที่ 31 พฤษภาคม 2560 ทางกรไทยและภาคธุรกิจ แสดง**พันธกิจ**ที่จะดำเนินการตามหลักการชี้แนะแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน หรือ หลักการชี้แนะ (U.N. Guiding Principles on Business and Human Rights) โดยในบรรดาพันธกรณีข้อต่าง ๆ หลักการชี้แนะกำหนดให้รัฐควร “คุ้มครองไม่ให้เกิดการปฏิบัติมิชอบด้านสิทธิมนุษยชนในเขตแดนและ/หรือเขตอำนาจศาลของบุคคลที่สาม รวมทั้งในหน่วยงานธุรกิจ” และประกันว่า “จะไม่มีการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ที่ชอบธรรมด้วยความสงบของนักปกป้องสิทธิมนุษยชน”

คณะทำงานแห่งสหประชาชาติว่าด้วยประเด็นสิทธิมนุษยชนและบริษัทข้ามชาติ และหน่วยงานธุรกิจอื่น ๆ (คณะทำงานฯ) ซึ่งเป็นกลุ่มของผู้เชี่ยวชาญอิสระ จะเดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการระหว่างเดือนมีนาคมและเมษายน 2561 เพื่อประเมินการดำเนินงานของประเทศไทยตามหลักการชี้แนะ คณะทำงานฯ จะนำเสนอข้อสรุปของคณะทำงานฯ ในที่ประชุมของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนหลังจากเสร็จภารกิจการเยือน

บริษัทธรรมเกษตร จำกัด ควรถอนฟ้องข้อหาหมิ่นประมาททางอาญาต่อคนงานข้ามชาติ 14 คน และอันดี ฮอลล์ และข้อหาลักทรัพย์ต่อยีนยีน โขยง และสุธาสินี แก้วเหล็กไหล โดยทันที พอร์ดีฟายไรด์กล่าว รัฐบาลไทยยังคงควรลดการเอาผิดทางอาญากับการหมิ่นประมาทโดยทันที เพื่อแก้ไขให้กฎหมายไทยสอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศ

“ในฐานะผู้หญิงและนักเคลื่อนไหวด้านสิทธิแรงงาน ดิฉันคิดว่าถ้ารัฐบาลไทยยังคงปล่อยให้ภาคธุรกิจฟ้องคดีอาญากับคนงาน จะทำให้แรงงานจะไม่กล้าพูดถึงความจริงในการถูกละเมิดสิทธิแรงงาน” สุธาสินี แก้วเหล็กไหล ผู้ประสานงานเครือข่ายเพื่อสิทธิแรงงานข้ามชาติ (MWRN) กล่าว “ถ้าแรงงานไม่สามารถพูดความจริงได้ จะไม่สามารถปกป้องสิทธิของตนเองได้”